

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 100 lir (za inozemstvo 110 lir), za pol leta 50 lir, za četrt leta 25 lir, mesečno 9 lir. Plača in toži se v Ljubljani

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ulica 27. Tel. 33-03. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953

Izhaja vsak torek in petek

Ljubljana, torek 24. oktobra 1944

Preis - Cena L 0'80

Naredba za zagotovitev preskrbe z lesom

Vse zaloge lesa morajo biti prvenstveno na razpolago potrebam skupnega vojevanja. Na podstavki danega mi pooblastila torej odredjam:

Clen 1. — Da bi se zagotovila priskrba z lesom za kritje vojnovažnih potreb, se smejo predpisati določene sečnje, tako imenovane poseke.

Po upravni poti se določi, kateri uradi bodo poseke predpisovali.

Clen 2. — Pravni posli o: hloh in drogovi, rezanem lesu in furnirskem lesu, lesu za celulozo, jamskem lesu, tesanem lesu, drvih

se smejo le tedaj opravljati, če preda kupec lesa ob sklepu pogodbe sopogodbeniku nakupnicu ali nakupno dovolilnico za ustrezne količine in vrste.

Po upravni poti se določi urad, ki bo smel izdajati nakupnice in nakupne dovolilnice.

Clen 3. — Za odpravljanje lesa z operacijskega ozemlja »Jadransko primorje« je poleg tega potrebno moje dovoljenje za izvoz.

Clen 4. — Hkrati z izdajo nakupnic ali pa pozneje se smejo prodajalcu ali kupcu gozdarskih proizvodov določiti pogoji.

Clen 5. — Za izvrševanje te naredbe potrebne odredbe se izdajo po upravni poti.

Clen 6. — Ob kršitvah te naredbe se uporablja člen 6. naredbe o zajetju gospodarstva za vojne namene z dne 27. avg. 1944.

Trst dne 20. septembra 1944.

Vrhovni komisar:
Rainer s. r.

Rok za vlaganje predlogov o podaljšanju rokov

in o odlogu za obveznosti v Ljubljanski pokrajini na podlagi naredbe Vrhovnega komisarja z dne 22. julija 1944, čl. 3., odst. 3. se podaljšuje do 31. oktobra 1944.

Zvišanje poštne pristojbin za pisma in dopisnice

Poštna direkcija v Ljubljani razglasa, da se zviša s 23. oktobrom t. l. tuzemska pristojbina za navadna pisma v krajevnem in medkrajevnem prometu do teže 20 gr na 1 liro, preko 20 do 250 gr na 2 liri, za dopisnice pa na 0.50 lire.

Ste morda SLABOKRVNI? Kri se da pomnožiti, pa vas še nič stalo ne bo!

Cenik za gradbeni les

Sindikata trgovcev z lesom je založil posebni odtis novega maksimalnega cenika za gradbeni les z dne 4. oktobra 1944, katerega interesi lahko dobe v tajništvu Zdrženja trgovcev dnevno od 8. do 12. in 15. do 18. ure.

Cenik je napravljen na močnejšem papirju in na eni strani zaradi lažje uporabe.

Sindikata trgovcev z lesom.

Statistika o davkih na Madžarskem

Madžarski statistični urad je objavil pregled davkov in javnih bremen v letih 1927. do 1941. Neposredni davki in vsa ostala javna bremena so l. 1927. znašala

Znanost v borbi za gospodarsko osamosvojitve

Ob 60letnici velikega nemškega znanstvenika in izumitelja Fridrika Bergiusa (roj. 11. X. 1884. v Goldschmiedenu v Šleziji) so nemški listi dosti pisali o vlogi in deležu, ki ga je imelo delo tega slavnega kemika v borbi za nemško gospodarsko osamosvojitve, ter sploh o sodelovanju znanosti v gospodarski osvobodilni borbi. V svojem članku »Izumitelj kot borec za svobodo naglašja »Deutsche Adria Zeitung« med drugim:

Anglo-ameriške monopole surovin je morala Nemčija zrušiti, da je lahko svobodno dihala in delala. Že pred 100 leti je podrla monopol kolonialnih sil Anglije, Nizozemske in Španije pri proizvodnji sladkorja iz sladkornega trsta z novim načinom proizvodnje iz sladkorne repe, potem pa je borbo proti monopolom surovin nadaljevala z vso vneom in doslednostjo. Tako je padel anglo-ameriški monopol bombaža z iznajdbo stanične volne, monopol svile iz Azije z iznajdbo umetne svile, monopol čilškega solitra s pridobivanjem dušika iz zraka, monopol nizozemsko-angleškega kavčuka pa s proizvodnjo umetnega kavčuka »bune«. Kemiku Bergiusu pa je preostala najvažnejša naloga, da zruši ameriško-angleški monopol rudniškega olja. Njegov z utekočinjenjem premoga pridobljeni umetni bencin in druga goriva so največje znanstveno osvobodilno delo nemškega stoletja in njegove iznajdbe so najmočnejše orožje v vsej nemški osvobodilni borbi.

Bistvo pridobivanja bencina in drugega goriva iz premoga je v tem, da se razbijejo na pravo velikost ogromni molekuli, v katerih »živi« ogljik v premogu, ter da se tem ogljikovim molekulom naloži primerna količina vodika, da nastanejo iz njih ogljiko-vodiki. Prvi je hidriral ogljik francoski učenjak Berthelot leta 1869, njegovo delo pa je Bergius leta 1913. pokazalo pot do umetnega bencina. Družba »I. G. Farbenindustrie« je z velikim trudom in žrtvami dosegla, da je postal Bergiusov postopek sposoben za industrijsko izdelovanje bencina na veliko.

Bencin se po Bergiusovem postopku izdeluje iz črnih in rjavih premogov, iz šote, premogovega izvlečka, smole, katranov, iz ostankov pri destilaciji zemeljskega olja, iz asfalta itd. V prvem delu procesa se spremenijo surovine v težko olje, v drugem pa to olje v bencin.

1128.8 milijona pengö, do l. 1931. pa so se znižala na 990.3 milijona. Naslednja leta so se javna bremena povečevala ter dosegla leta 1940. že 1805 milijonov. V enem letu je bila potem presežena tudi druga milijarda. Od tega je prišlo na neposredne davke 957 milij. ali 36.6%, na ostala javna bremena pa 1656.8 milijona ali 63.4%. Od vseh davkov in javnih bremen je prišlo l. 1928. na vsakega prebivalca 143.09 pengö, l. 1940. povprečno 178.48 pengö, naslednje leto pa 189.90 pengö.

Ste ŽIVČNI, zares nervozni? Mi vam živce pomirimo in utrdimo.

Tovarna v Leuni je kot prva na svetu začela izdelovati umetni bencin dne 1. aprila 1927. Produkcija te tovarne je okrog pol milijona ton na leto. Iz rjavega premoga in njegovega katrana delajo bencin tudi številne tvornice družbe »Braunkohlen-Benzin A. G.« ali kratko »Brabag«. Vse te tovarne so pod nadzorstvom I. G. Farbenindustrie. Leta 1936. so ustanovili udeleženci koncerna »Mathias Stinnes Mühlheimer Bergwerks-Verein« novo družbo Ruhröl G. m. b. H., ki je zgradila pri premogovniku Vereinigte Milheim blizu Bottropa tovarno, ki dela po najnovejši metodi Pott-Broscha. S posebno tekočino raztopijo ogljik v premogu, vse nepotrebne primese s pepelom pa ostanejo neraztopljene. Raztopino filtrirajo in destilirajo in dobijo premogov izvleček, nekakšno smolo, ki jo dalje hidrirajo po Bergiusovem postopku.

Anglija je zgradila prvo tvornico za umetni bencin leta 1936. v Billinghamu. Po načrtu bi morala dati letno 150.000 ton bencina iz črnega premoga po popravljenem

Bergiusovem postopku. Iz neznanih vzrokov pa ni spravila prvo leto skupaj več ko 80% predvidene količine in tudi naslednje leto samo okrog 86%.

Svojo industrijo umetnih pogonskih goriv si je ustvarila tudi Italija, ki je izkoriščala predvsem surovine albanskih petrolejskih polj, a tudi šoto, asfalt in oljne škripljavce. Francija je dobila eno leto za Anglijo svojo prvo tovarno umetnih pogonskih goriv s produkcijo 20.000 ton.

V Nemčiji je že v letih 1936. in 1937., ko je bila industrija sintetičnih goriv še v začetku, šla ena šestina vsega rjavega premoga za umetni bencin. Leta 1937. je dala industrija sintetičnih goriv Nemčiji s svojim poldrugim milijonom ton proizvodnje dobro polovico potrebnih pogonskih olj. Nemčija je imela pred desetimi leti že 29 takih tovarn, v naslednjih štirih letih pa jih je zgradila in uredila še 14. Tako je iz leta v leto rasla nemška industrija umetnih goriv, dokler ni pred tremi leti dosegla po načrtu svoj končni cilj — osamosvojitve.

Kmetijstvo v Ljubljanski pokrajini

Deutsche Adria-Zeitung je objavila poučen članek o kmetijstvu Ljubljanske pokrajine. Članek ne prinaša sicer nobenih novih stvari, vendar pa bi bilo konistno, če bi že enkrat ne samo vedeli za pravo stanje našega kmetijstva, temveč tudi delali na to, da se glavne napake in pomanjkljivosti v našem kmetijstvu odpravijo. Zato tudi objavljamo članek tržaškega nemškega lista.

Kmetijska posest v Ljubljanski pokrajini je po zadnjih statistikah premajhna, da bi kmetom nudila v normalnih časih vsaj količinko zadovoljivo ekstenzo. 11.8 odstotkov kmetijskih posestev, torej več ko ena desetina, ne meri niti pol hektarja. V najboljšem primeru obsega tako posestvo hišo in nekaj vrta, kar more preživeti kvečjem enega človeka, nikakor pa ne cele rodbine. Posestev velikih pol hektarja do dva hektarja je 21.2 odstotka vseh posestev. Ker tudi tej skupini manjka zemlje, da bi po starem načinu pridelala dovolj za življenje, bi bila v normalnih razmerah najmanj ena tretjina prebivalstva vse pokrajine obsojena na skrajno stisko, če se ne bi našle nove možnosti za preživljanje in nove metode za obdelavo zemlje.

Posestev z 2 do 5 hektarov je 18.7 odstotkov, takih med 10 in 20 ha 15.6, dočim odpade ostanek 8.1 odstotka na večja posestva. Čeprav ne gre danes kmetovalcu pri velikem legalnem in nelegalnem povpraševanju po kmetijskih pridelkih slabo, je treba vendar že danes misliti na to, da se bo slika v mirnem času čisto spremenila. Popolnoma gotovo je, da se v miru tako visoke cene za žito in krompir ne bodo več plačevale. Zato bo treba ali več proizvajati ko dosedaj ali pa preiti na gojitev bolj dobičkanosnih pridelkov.

Povprečni donos njiv v Ljubljanski pokrajini je bil že v mirnem času veliko premajhen. Dočim se je pridelalo v Nemčiji na hektarju zemlje 21.6 stona pšenice,

se je v Ljubljanski pokrajini pridelalo samo 9.7 stona, torej niti polovica. Podobno je tudi z ržjo. V Nemčiji se je pridelalo na hektarju 17.3 stona rži, v Ljubljanski pokrajini pa samo 8.4 stona. Še slabši je bil donos krompirja. Dočim se je v Nemčiji pridelalo 160 stotov, je pridelal kmet v Ljubljanski pokrajini samo 59.7 stota. Jasno je, da si dežela s tako razkosano posestjo ne sme dovoliti luksuza, da bi obdelovala zemljo po starem načinu ter da je treba tu zastaviti vse sile, da se položaj kmetovalca v resnici izboljša. Intenzivnejše obdelovanje zemlje na nemško predvojno višino bi pomenilo isto, kakor če bi se površina zemlje povečala za trikratno.

Tudi živinoreja pokrajine zastaja daleč za nemško. Razmerje kaže spodnja tabela, ki pove, koliko glav živine pride na 100 hektarjev zemlje v Nemčiji in koliko v Ljubljanski pokrajini.

vrsta živali	Nemčija	Ljubljanska pokrajina
	Število glav živine	
konji	12.7	6.2
govedo	75.7	44.8
svinje	96.8	36.2
ovce	16.2	4.1

Posebno neugodno je število svinj in ovac. Tu bi se na vsak način moralo doseči izboljšanje in posvetiti živinoreji vso pozornost, ker daje ta v normalnih časih mnogo večji donos kakor pa poljedelstvo na malih in najmanjših njivah. Upoštevati pa je treba tudi to, da so razmere v pokrajini izredno ugodne za zelo razvito mlečno gospodarstvo. Že v bivši Jugoslaviji so tukajšnji kraji proizvajali zelo dober ementalški in trapistovski sir. Daleč v Srbijo se je prodajal ta sir, ker je Srbija proizvajala samo ovčji sir.

V posameznih primerih, ki bi pa mogli postati pravilo, se je izkazalo, da bi moglo dati sadjar-

stvo finančno zelo odlične rezultate. Tako govore poročila o kmetijah, na katerih so uredili sadovnjake po modernih metodah in so letino tako dobro prodali, da so dobili tudi stotisoče dinarjev za prodano sadje. Prav posebno se cenijo tu uspevajoče vrste jabolk in hrušk.

Iz vsega tega sledi, da je veliko možnosti, da se donosnost kmetijske zemlje v Ljubljanski pokrajini zelo dvigne. V ta namen pa je potrebno zlasti troje: bolj intenzivno se mora obdelovati zemlja, povečati je treba število živine in izboljšati plemo in uporabljati se morajo v sadjarstvu moderne metode, vse to v okviru načrtnega gospodarstva, ki ga bodo oblasti prav gotovo rade in z vsemi sredstvi podpirale.

Kmetijske delavske zajednice na Madžarskem

Da pri spravljanju pridelkov ne bi bilo ovir in zastoja, je madžarska vlada že sredi septembra s posebno naredbo združila delovne sile v kmetijstvu v zajednice, ki naj v svojem okolišu opravijo vsa potrebna dela. Osnova te organizacije je bila ta, da morajo biti v občini ali v okraju za vsa jesenska kmetijska dela na razpolago vsi stroji, vsa vprežna živina in tudi vse delovne moči, ki so na posameznih kmetijah. To vzajemno delo ter izposojanje strojev, živine in delavcev je pod vodstvom in nadzorstvom posebnih občinskih komisij, ki so bile od oblasti postavljene in poblašene že 15. septembra. Take občinske ali vaške komisije imajo najmanj po tri člane. Poleg vseh delovnih sil in vsega inventarja v kmetijstvu so tem komisijam na razpolago za primerno delo tudi invalidi ter vojakji, ki so v občini v službi ali na dopustu. Po potrebi se delavci, stroji in živina pošiljajo tudi iz ene občine v drugo.

Blagovni avtopromet Švica—Španija

Švicarska družba za blagovni promet z avtomobili »Autotransit« je uvedla svoje redne proge in zveze med Švico in Španijo. Promet na teh progah se bo redno opravljati, dokler ne bodo urejene železniške zveze v Franciji, ki so Švici potrebne za njene transporte. Na progi Bilbao—Zeneva je bilo te dni prvič v prometu 9 tovornih avtomobilov za dovoz in izvoz švicarskega blaga in pošte. Tovorni avtomobili dovažajo blago, ki ga Švica dobiva iz čezmorja, iz Švice pa prevažajo švicarsko izvozno blago. Transporti so urejeni tako, da pride na vsakih 70 ton izvoznega ali uvoznega blaga po 30 ton švicarske pošte.

Kave bo primanjkovalo v Evropi

Zastopnik raznih ameriških trgovcev s kavo je izjavil, da bi moglo pri zopetnem izvozu kave v Evropo primanjkovali kave v Združenih državah Sev. Amerike, zlasti še, ker je bila zadnja braziljska žetev kave slaba. Ker so poleg tega Združene države, da se prepreči racioniranje kave, uvzele velike količine kave, je svetovna ponudba kave tako zelo nazadovala, da bi morale Združene države ugovarjati celo teoretičnim razpravam o možnosti zopetnega izvoza kave v Evropo. Iz USA prihajajo pač vedno nove grožnje.

† Ivan Ogorelec

V Ljubljani je umrl 18. t. m. g. Ivan Ogorelec, član upravnega sveta Združenih opekarn d. d. v Ljubljani. Pokojni je užival sloves zelo sposobnega podjetnika in v dolgih letih si je pridobil velike zasluge za podjetje.

Ivanu Ogorelcu blag spomin, rodbini pa iskreno sožalje!

Povečana proizvodnja dušika

Svetovna potrošnja dušika je bila v povprečju predvojnih let nekaj nad 2 milijona ton. Med vojno se je potrošnja seveda močno povečala, povečava pa se tudi proizvodnja v toliki meri, da utegne postati po vojni kapaciteta industrije dušika prevelika. To se utegne predvsem zgoditi zaradi tega, ker so se Španija, Kitajska in Združene države Severne Amerike uvrstile med producente dušika. Španija gradi dve veliki tovarni dušika, v Kitajski provinci Kansu so odkrili bogata ležišča solitra, Združene države, ki so v mirni dobi s svojo letno proizvodnjo 420.000 ton krile do dve tretjini svoje potrošnje dušika, so pa zdaj svojo proizvodnjo dvignile že na 1.2 milijona ton. Na ta način se lahko že zdaj računa z letno proizvodnjo 6 milijonov ton dušika. Glavni producenti dušika so bili prej nemški, norveški in britanski sindikati za dušik ter čilski sindikat za soliter. Zadnji dogovor o razdelitvi proizvodnje je bil med njimi sklenjen l. 1934.

Rekord norveške ovčjereje

Po uradni ugotovitvi je ovčjereja na Norveškem dosegla svoj rekord. V zadnjem predvojnem letu so našli na Norveškem okrog 1.7 milijona ovac, zdaj pa jih je že nad 2 milijona, kar v norveški živinoreji doslej še ni bilo doseženo. Veliki prirastki so nastali zaradi tega, ker se je v vsej deželi v zadnjih letih močno razvila mala ovčjereja, dočim se velike črede niso povečale. Pri oddaji mesa za aproviacijo so bile v zadnjih mesecih določene tudi večje količine ovčjega mesa, kar bo število ovac spravilo spet na povprečje predvojnih let.

Vas je napadel ISHIJAS? Hude bolečine vam odpravimo.

Zvišanje davkov na Finskem

Da bo mogla Finska kriti zelo povečane državne izdatke in plačevati sovjetske reparacije, je morala Finska močno zvišati davke. Tako se bo letos dohodnina zvišala za 20 odstotkov, prihodnje leto pa za 35 odstotkov. Zvišali pa se bodo tudi še nekateri drugi davki.

ŠPECIALNA TRGOVINA OTROŠKIH POTREBŠČIN

iciban

A. ENGELMAN
LJUBLJANA, Tavčarjeva 3

OPREME ZA NOVOROJENČKE * OTROŠKA KONFEKCIJA
PLAŠČKI * IGRAČE * ZIBELKE * POSTELJICE * VOZIČKI
DARILA ZA NOVOROJENČKE * PLETI * VOLNENA PREGRIJALA

Gostilna Živec
Ljubljana - Rimska cesta

Naredba o omejitvah menjave službenega mesta

Za ureditev rednega zaposlovanja odredjam na podstavi danega mi pooblastila:

Člen 1. — Zasebni in javni obratji kakor tudi uprave katere koli vrste smejo sprejeti delavce, nameščence, vajence in praktikante nenemškega državljanstva le tedaj, če imajo redne poslovne (delavske) knjižice (zakon z dne 10. januarja 1935, št. 112) in če je delovni urad sprejemu pritrtil.

Pritrditev ni potrebna za sprejem v kmetijske in rudarske obrate. Izjema glede rudarskih obratov pa ne velja za sprejem delovnih moči, ki so bile nazadnje zaposlene v kmetijstvu.

Člen 2. — Delodajalci, delavci, nameščenci, vajenci in praktikanti smejo odpovedati delovno razmerje (učno pogodbo) šele tedaj, če je delovni urad njegovo (njeno) razrešitev odobril.

Odpoved brez pritrditve delovnega urada ni pravno veljavna.

S pritrditvijo delovnega urada pa ni odločeno o samih upravičenosti odpovedi. To velja tudi za odpovedi, dane brez upoštevanja odpovednega roka.

Člen 3. — Pritrditev razrešitve delovnega razmerja po členu 2. ni potrebna:

1. če sta pogodbeni stranki glede razrešitve delovnega razmerja sporazumni,

2. če se mora obrat ustaviti,

3. če je bil delavec, nameščenec, vajenec ali praktikant sprejet na poskušnjo ali kot pomožna moč in delovno (učno) razmerje v enem mesecu preneha.

4. če gre za priložnostno službo ali zaposlitev, ki ne presega 24 ur na teden,

5. če gre za razrešitev delovnega razmerja novinarjev, gledaliških igralcev, filmskih umetnikov in artistov.

Izjema po prvem odstavku, točke 1. tega člena, se ne uporablja na obrate naslednjih vrst:

rudarstvo, pridobivanje železa in jekla, kovinske topilnice, izdelovanje železnih, jeklenih in drugih kovinskih predmetov, strojne tvornice, jeklarne, ladjedelnice, tvornice letal in tvornice vozil, elektrotehnika, optika in fina me-

hanika, kemična industrija, poročevalstvo in promet.

Poleg tega si pridržujem, da po upravni poti posamezne gospodarske panoge, obrate in osebe izvzamem od predpisov po členih 1. in 2.

Člen 4. — Kdor izstopi iz delovnega (učnega) razmerja, se mora v 3 dneh ko svojo dosedanjo službo zapusti, prijaviti delovnemu uradu, ki je po njegovem zadnjem prebivališču in bivališču pristojen.

Člen 5. — Te določbe veljajo smiselno tudi za družinske članke, ki redno sodelujejo v obratih zakonskega druga, prednikov ali bratov in sester, tudi če niso zaposleni kot delavci ali nameščenci.

Člen 6. — Pritrditev po členih 1. in 2. se sme vezati na pogoje.

Če je v kakem posameznem primeru dvomno, ali je pritrtditev delovnega urada potrebna, odloči o tem delovni urad sam dokončno.

Člen 7. — Predlog po čl. 1. mora podati pri pristojnem delovnem uradu delodajalec, ki hoče koga sprejeti, predlog po členu 2. pa pogodbena stranka, ki hoče delovno razmerje razrešiti.

Člen 8. — Za pritrtditev je pristojen:

a) glede sprejema delovni urad, v čigar okraju je obrat, ki name-rava koga sprejeti,

b) glede razrešitve delovnega (učnega) razmerja pa delovni urad, v čigar okraju je kraj, kjer je kdo nazadnje delal.

Člen 9. Kdor ravna zoper to naredbo ali se ji izogne, zlasti kdor opusti svojo zaposlitev pred zakonito razrešitvijo delovnega (učnega) razmerja, se na predlog delovnega urada kaznuje z zaporno in z denarno kaznijo ali z eno teh dveh kazni.

Člen 10. Vse določbe, ki nasprotujejo tej naredbi, se razveljavljajo.

Za izvrševanje te naredbe potrebni ukrepi se izdajo po upravni poti.

Trst dne 20. septembra 1944.

Vrhovni komisar:
Rainer s. r.

Pridelek sadja v Kaliforniji

Letošnji sadni produkt Kalifornije je skoraj trikrat večji od lanskega, težko ga bo pa pospraviti, ker ni dovolj delovnih moči. Strokovnjaki menijo, da manjka ena četrtina delovnih moči, ki so potrebne pri pospravitvi povprečnega sadnega pridelka.

Pri bogatem sadnem pridelku je šeta slaba stran, da bo od njega le malo ostalo za civilno konsumno industrijo, ker je vlada zasegla za vojaško preskrbo ves pridelek marelic, 74% od pridelka breskev ter 78% od pridelka hrušk. Za preskrbo vojaštva so zasegli tudi 47% od pridelka paradižnikov.

Boris V. Simandl

Ljubljana, Dvořakova 3 - Tyrševa 25
Telefon 24-07

Specialna mehantična delavnica za knjigovodstvene, pisalnerske stroje in registrirne blagajne „NATIONAL“

Prva kranjska vrvarna

Ivan N. Adamič

LJUBLJANA
Sv. Petra cesta št. 31

Denarništvo in zavarovalstvo

Hranilne vloge so v letošnjem prvem polletju narasle v Protektoratu za 9,3 milijarde Kč na 68 milijard. Od l. 1939. so se hranilne vloge več ko podvojile. Od vseh vlog odpade na banke 17%, na Poštno hranilnico 35%, skoraj 48% pa na kreditne zadruge.

Pariška efektna borza se je 2. septembra zopet odprla. Povpraševanje po vrednotah je močno. Pri tem se zlasti opaža, da se vrednoti šterlinški bankovec, čigar uradni tečaj je 200, s 800 franki.

Angleške banke so znižale obrestno mero za termenske vloge od 1% na 3/4% za vloge proti trimesečni odpovedi, od 1 1/2% na 1% za šestmesečne in od 1 1/2% na 1 1/4% za celoletne. Vloge v hranileh v višini do 500 funtov se obrestuje po stari obrestni meri, večje vloge pa le največ od 1 3/4 do 1 1/2%. Banke so morale tudi znižati obrestno mero za občinska posojila.

Občna zavarovalnica

(Assicurazioni Generali)

GENERALNI ZASTOP »A«,
LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA 2
se je preselila s svojim

požarnim, transportnim in škodnim oddelkom

V PALAČO »DUNAV«, BEETHOV-
NOVA ULICA 14-I, telefon št. 24-10
in s svojim

življenjskim, nezgodnim oddelkom ter blagajno

V PALAČO ZEDINJENE ZAVAROV-
VALNICE, CIGALETOVA ULICA 1-I,
telefon št. 29-17.

Trgovinski register

Vpisi:

Založba »Izobrazba in napredek«, družba z o. z., Ljubljana. Obratni predmet med drugim: izdajanje in razpečevanje na drobnih knjig, listov, muzikalij in raznih tiskovin, zlasti izobraževalnih. Nakup in prodaja papirja, tehničnih in gospodarskih naprav in sodelovanje pri sorodnih podjetjih. Od osnovne glavnice v višini 100.000 lir je vplačano v gotovini 25.000 lir. Poslovodji: Christof Drago, ravnatelj Zasebnega učnega zavoda in prof. Cimperšek Drago.

Spremembe in dodatki:

Rižarna družba z o. z. — Vpisala se je podružnica v Trstu. Za upravitelja podružnice v Trstu je imenovan Giorgio Trevisini, ki podpisuje tvrdko kolektivno z edinim poslovodjo družbe Trudnom Aleksandrom ali prokuristom inž. Borisom Sancinom.

Izbris:

Čefuta-Rajer, trgovina z lesom v Logatecu — zaradi opustitve obrata.

ZAPEKA V ŽELODCU tare tudi duha. Dovolite, da vam pomagamo?

Gostilničarski vestnik

Gostilničarska nabavljalna zadruga

razdeljuje pavšalno dodeljena živila za mesec oktober od ponedeljka dne 23. oktobra 1944 do zaključno srede dne 25. okt. 1944.

Kis in vžigalice prejmejo vsi gostinski obrati.

Nabavne knjižice predložite v pisarni zadruge takoj.

Lastniki bifejev in kavarnarji naj dvignejo sladkor.

Cenik tekstilnega blaga

Manufakturisti in modne trgovine naj dvignejo cenike tekstilnega blaga v pisarni Združenja trgovcev v Ljubljani.

Gospodarske vesti

Enostavneje — laže — hitreje se glasi nemško geslo za poenostavitev dela v oboroževalni industriji, da se s tem prihrani čim več delovnih ur. Razpisale so se tudi nagrade po 1000 do 10.000 mark za najboljše predloge, kako bi se moglo poenostaviti delo in povečati ter pospešiti proizvodnjo.

Državni komisar za cene v Nemčiji je v soglasju z ministrom za prehrano odločil, da se podaljša plačevanje posebnih dodatkov za vsako oddano tonoro ali pšenice v višini 10 RM do 31. decembra 1944. V vzhodnih krajih se bo plačeval dodatek na isti način.

V Švici se je cela vrsta proizvodov zmerno pocenila, ker disponirata trgovina in industrija zelo previdno glede dopolnitve skladišč.

Na Danskem letos niso posebno mnogo pridelali pese. Da se zagotove količine pese za krmo, se bo izvoz pese ustavil.

Poprava razdejanih pristanišč v Cherbourgu, Brestu in Le Havru bo po nekem londonskem poročilu trajala več mesecev.

Francoski radio je napovedal novo podražitev kruha v Franciji.

Španska trgateg v dosegla svoj višek. V glavnih vinogradiških krajih se plačuje grozdje po 0.50 do 0.60 peze za kg. Celotna trgateg se čepi na 20 do 22 milijonov hl in bo večja ko lani.

Upravni stroški UNRA, ki niti še ne deluje, rastejo neprestano. Samo za plače uradnikov v centrali gre mesečno že 220.000 dolarjev. Ne bo torej poceni blago, ki ga bo prodajala UNRA.

Kupujemo

po najvišjih dnevni cenah vse vrste starih kovin in železa in sicer: medenino, baker, aluminij, svine, cink, litino, staro uporabno železo ter staro odpadno železo

„STABIL“
železnina

Ljubljana, Celovška c. 72



Naš dolgoletni in za podjetje zaslužni član upravnega sveta, gospod

Ivan Ogorelec

je dne 18. t. m. preminul. Pokopali smo ga v petek dne 20. t. m.

Ljubljana, 21. oktobra 1944.

ZDRUŽENE OPEKARNE D. D. V LJUBLJANI